

vesen vsprejem grofa Badenija delajo velike priprave. — V Novem mestu je postal župan dr. Šegula, odvetnik in naš rojak od Sv. Marjete niže Ptuja. — XI. glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bo de letos v Ljubljani in sicer v torek dne 11. avgusta. — V Ljubljani bo de dne 15. in 16. avgusta shod slov. delavskih stanov.

Primorsko. Pri nas finančna oblast navadno zna slovenski, v Trstu ne, ker Slovencem pošilja nemška pisma. — V Šmarji pri Kopru je svojim volilcem poročal deželni poslanec in dekan Kompare.

Ogersko. Raztavo v Budapešti malo vnanjih ljudij obiskuje. Ondi ni samo mošnja v nevarnosti, ampak tudi človeško življenje. Oni dan se je na električni železnici ubil sprevodnik, dva popotnika pa se grozno pohabila. — Krščanska ljudska stranka je napovedala shod v Varini, toda delali so ji vse mogoče ovire. Vendar je prišlo 7000 ljudij, pa vladni zastopnik je iz ničevega uzroka shod razpustil.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so imenovali nuncijem v Parizu monsignora Clari-ja, v Madridu na Španskem Francica Nava in v Lizboni na Portugalskem monsignora Ajuti-ja.

Italijansko. Na Siciliji se zopet hočejo delavci spuntati, ker zbornica ni sklenila popolnih olajšav gledé pridelovanja in izvažanja žvepla. Ministerski predsednik Rudini pa je obljubil, da bo kralj uvedel nekatere olajšave.

— **Abesinski kralj** je zopet izpustil 50 laških ujetnikov.

Francosko. V Lille so imeli francoski socialisti shod, na katerega so prišli nemški Bebel, Singer, Liebknecht in dunajski dr. Adler. Toda ljudstvo jih je neprijazno vsprejelo; prišlo je do pretepa in velikih izgredov. — V pariški mestni blagajnici manjka bojda okoli 40 milijonov. Tako brezverci gospodarijo!

Angleško. Oni dan se je v Londonu začel shod socialistov vsega sveta. Prišlo jih je kacic 800 zastopnikov, iz Avstrije pet. Izključeni so anarhisti ali puntarji, ki hočejo vse prevreči.

Nemško. Badenski veliki vojvoda se bo de bojda v kratkem dal za kralja izklicati. — Saksonski princ Maks, svak našega nadvojvode Otona, je dne 26. julija bil v mašnika posvečen, dne 1. avg. bo de pa v Draždanih pel novo mašo.

Rusko. Car je nedavno rekel vnanjemu ministru Lobanovu: »Turčija nas hoče varati. Jaz pa ne morem in nočem prepustiti, da se nadaljujejo grozodejstva tako dolgo, da pobijejo zadnjega krščanskega podanika sultanovega. Temu mora biti konec! Čas je, da Turčija izvrši svoje obljube.« To so ostre besede!

Turško. Na Kreti so na več krajih bili zopet boji med kristijani in Turčini. Vlada je poslala vse vojne ladje na Kreto, da se ustašem ne bodeta mogla pošiljati strelivo in živež. — Tudi v Macedoniji hudo vre. Tri roparske čete požigajo po tej deželi; ena se je spoprijela z vojaki in nje premagala.

Špansko. Vojni minister si niti ne upa pred poslance. Zato namesto njega na razne interpelacije z ozirom na Kreto odgovarja tako za silo učni minister, ki je nedavno po nepotrebnem očital dotičnim poslancem, da niso domoljubi.

Za poduk in kratek čas.

Rimski nagrobni spominik pri župni cerkvi v Vojniku.

Že davno je bila župna cerkev v Vojniku premajhna. Zidana je bila pa mnenju preč. gosp. stolnega prošta Orožna (Dek. Nova cerkev, str. 228) v 17. veku

in ni več zadostavala sedanjim razmeram, ko spada pod vojniški zvon 4140 duš. Zato so začeli letos staro cerkev podirati in po načrtu slavnega Riharda Jordana novo župno cerkev v romanskem slogu zidati. Ko so staro podzidje razdirali, se je pokazalo, da je bila cerkev dvakrat prezidana in razširjena. Najstarejše zidanje kaže prvotne gotiške oblike in je nastalo menda v 13. veku, ker se je že l. 1273 Henrik, župnik v Vojniku, vsem svojim pravicam do tukajšnje župnije odpovedal. (Orož. VIII. 224). V podzidju gotiške stavbe se je našlo več kosov belega pohorskega mramorja in zasledilo se je na njem več izsekanih podob in napisov.

Ko sem nedavno izkopano kamenje pregledoval, sem naštel 13 kosov, s podobami ozalšanih, dva pa z rimskimi črkami popisana. Vsega mramorja, ki je bil letos izkopan, bi bilo menda za kakih 10 kubičnih metrov. Blizu 1 meter dolga in $\frac{1}{3}$ metra široka, zgoraj odkrhnjena plošča kaže sledeči pomanjkljivi napis:

MO
AEDILI
ATE
COLON
IUT
COLON
INGRATA
ORIVM
RUM

Na manjšem krlju sem bral črke ONIA.

Z ozirom na izsekane podobe sta najbolj znameniti dve plošči, ki nista bili v podzidju, ampak sta služili v stari cerkvi za oltarno mizo. Gladka zadnja plat je bila na vrhu, obdelana pa navzdol obrnjena in v malto pogreznjena. Na prvi plošči vidimo mladega Rimljana, ki nosi na rami drog, od katerega visita dva pletarčka z različnim sadjem. Druga plošča nam kaže sedečo rimsko gospo, ki drži v rokah neko posodo. Obe podobi sta kaj lično izklesani in se obleka životu prilega, kakor bi bila volnena, ne pa iz kamena izrezana. Zopet druga plošča nam kaže štiri genije ali angelje, ki stojijo na grudi, v središču se nahajajoči, z glavo se pa dotikajo kolobarja, ki vso skupino obdaje. Gledalcu se zdi, da so geniji kazalci na zvonikove ure platišču. Čisto tako je na drugej plošči postavljenih čvetero panterjev, ki so vsi obsedani. Na enem kosu je videti prav lepo konjsko, na drugem pa ovnovo glavo. Druge podobe nam kažejo bujno se ovijajoče rastline in pa domače sadje.

Vse te izkopane kose sem primerjal z 51 rimskimi kameni, ki so bili izkopani v Celju, z dvema, ki sta se našla pri Vojniku, z dvema podobama, ki sta sezidani v Novi cerkvi, in s tremi kameni, ki so se našli v Stranica, pa nisem mogel nič gotovega dognati. Podstrešno okrasje, obstoječe iz okroglih in silastih listov, (Eierstab) in pa beseda AEDIL nam kažeta le toliko, da je bila stavba precejšna, in da je bila najbrže nagrobni spominik rimskega župana v starodavnem Celju, ki je imel bržkone v prijaznem Vojniku svojo pristavo. Ko so stare poganske razvaline v temelj krščanske cerkve pokladali, so si pač mislili: »Nekdaj si bil v službi malikov, zdaj pa nosi, hočeš nočeš, zidano hišo trojedinega Boga, ki je ustvaril zemljo in nebo!« Preč. kn. šk. lavantinski konzistorij je vse potrebno ukrenil, da se znameniti rimski spominik primerno shrani in tako preučevanju stareje dobe naše mile domovine služi. J. P.

Smešnica. Jakec: »Ljubi strijc, danes sva z Ančiko na sprehodu videla dva osla, starega in mladega.« — Strijc: »Kako velik pa je bil mladi osel?« — »Tako velik kakor jaz.« — »In stari osel, kako velik pa je bil ta?« vpraša strijc. Ančika: »Skoro tako velik, kakor vi.« Jakec: »O kaj pa še! Tako velikega osla, kakor so naš strijc, ni na celem svetu!«